

Міністерство освіти і науки України
Державна наукова установа
«Інститут модернізації змісту освіти»
Український державний університет
науки і технологій /УДУНТ/
Інститут промислових та бізнес-технологій УДУНТ
Університет Аалто Гельсінкі /Фінляндія/
Технічний Університет - Варна /Болгарія/
Університет Алгарве Фаро /Португалія/
Національний авіаційний університет /Україна/
Дніпровський освітній центр /Україна/
Нікопольський факультет УДУНТ

Ministry of Education and Science of Ukraine
State Scientific Institution
“Institute of Education Content Modernization”
Ukrainian State University
of Science and Technologies /USUST/
Institute of Industrial and Business Technologies of USUST
Aalto University Helsinki / Finland /
Technical University – Varna /Bulgaria/
Universidade do Algarve /Portugal/
National Aviation University /Ukraine/
Dnipro Education Center /Ukraine/
Nikopol's Faculty of USUST

**V Міжнародна конференція
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В НАУЦІ ТА ОСВІТІ.
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД»**

**29 листопада 2022 р.
м. Дніпро, Україна**

МАТЕРІАЛИ

**V International Conference
«INNOVATIVE TECHNOLOGIES
IN SCIENCE AND EDUCATION.
EUROPEAN EXPERIENCE»**

**November 29, 2022
Dnipro, Ukraine**

PROCEEDINGS

**Дніпро
2022
Журфонд**

УДК 658.562.012.7
М34

Схвалено Вченою радою навчально-наукового Інституту промислових та бізнес технологій УДУНТ і редакційною радою конференції

Укладачі: Т.С. Хохлова, Ю.О. Ступак
М34 Міжнародна конференція «**Інноваційні технології в науці та освіті. Європейський досвід**»: Матеріали. Електронне видання. – Дніпро, Журфонд, 2022. – 255 с.

ISBN 978-966-934-369-7

До збірника матеріалів V Міжнародної конференції «Інноваційні технології в науці та освіті. Європейський досвід» (29 листопада 2022 р., Дніпро, Україна)* увійшли 62 доповіді (статті, тези), що надійшли до оргкомітету та були прийняті до опублікування.

Proceedings of the V International Conference «Innovative technologies in science and education. European experience » (November 29, 2022, Dnipro, Ukraine) includes 62 reports (articles, theses) received by the organizing committee and accepted for publication.

** конференція включена до Переліку наукових конференцій з проблем вищої освіти та науки на 2022 рік (розділ I /Міжнародні конференції/, поз. 642)*

**Верстку збірника здійснено з оригіналів,
наданих авторами в електронному вигляді.**

**Тексти доповідей / статей, тез / та їх назви в змісті відтворені мовами оригіналів,
в редакції, запропонованій авторами, або узгодженій з ними.**

**Укладачі збірника і видавець не несуть відповідальності
за зміст матеріалів, наданих їх авторами а також якість формул та ілюстрацій,
виконаних з відхиленнями від вимог редакційної ради.**

ISBN 978-966-934-369-7

© УДУНТ, 2022
© Дніпровський освітній центр, 2022
© Хохлова Т.С., Ступак Ю.О.,
упорядкування, 2022

НОВІ ПІДХОДИ ДО ОПАНУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХІАТРІЯ»: КЛІНІЧНО ОРІЄНТОВАНЕ КОМАНДНЕ ЗМАГАННЯ

*В.о. зав. каф.¹, професор, д-р. мед. наук В.В. Огоренко,
асистент Р.М. Тимофєєв, асистент А.В. Шорніков*

¹Кафедра психіатрії, наркології і медичної психології

Дніпровський державний медичний університет, м. Дніпро, Україна

Вища освіта в Україні постійно модифікується та вдосконалюється, відповідно до вимог сучасності. Всі зміни спрямовані на оптимізацію процесу викладання дисциплін та приведення їх у відповідність до запитів здобувачів освіти та основних стейкхолдерів. Стосовно медичної освіти стейкхолдери в більшій мірі зацікавлені результатами освіти, а саме досягненням 3 рівня навчання – здатності застосовувати знання на практиці [1]. Проте сучасний розвиток інформаційного суспільства, який впливає на збільшення елементів «кліпового мислення» у здобувачів освіти [2], ставить перед викладацьким складом закладів вищої освіти нові завдання по вдосконаленню методик викладання клінічних дисциплін. Також важливим став перехід у стандартах освіти від формування знань та навичок до формування компетентностей, яких здобувач освіти має досягнути по закінченню навчання. Такий підхід дозволяє в більшій мірі реалізувати отримані компетентності саме на практиці, в умовах, що змінюються, а не просто повторювати отримані знання та навички. Одним з напрямків, який дозволяє реалізувати це для закладів вищої медичної освіти є використання симуляційного навчання, особливо в умовах дистанційної освіти [3–6].

Встановлено, що використання нових методик проведення занять у викладанні дисципліни покращує набуття нових знань та формування компетентностей, тому що при їх використанні зникає тиск відповідальності, характерний для традиційних форм проведення занять [7].

Для покращення якості навчання здобувачів освіти з дисципліни «психіатрія» на післядипломному етапі навчання (інтернатурі) за засадах симуляційної освіти ми розробили і впровадили нову форму проведення клінічних занять – клінічно орієнтоване командне змагання. Для його проведення ми використовували наступний підхід: лікарі-інтерни розділялися на команди по 2 особи, один з яких був «пацієнтом», а інший «лікарем». «Лікар» однієї команди опитував «хворого» іншої команди, встановлював діагноз психічного розладу згідно з МКХ -10 та призначав один препарат (з зазначенням дозування) для лікування даного «хворого». Після цього «лікар» другої команди опитував «пацієнта» першої команди. Застосовувалися наступні правила оцінювання:

- допускається лише один психіатричний або наркологічний діагноз, який пишеться на картці, що пред'являється іншим учасникам після постановки діагнозу та призначення лікування;
- «лікар» ставить запитання які передбачають тільки відповіді «так» або «ні», а «пацієнт» іншої команди відповідає «так» чи «ні». «Лікар» кожної команди може задати до 30 запитань;
- за правильну діагностику та призначену терапію «лікарем» своєї команди, команда отримує плюсові бали, за неправильну клінічну картину свого «хворого» команда отримує мінусові бали:
 - +1 бал за правильний діагноз до другого знаку МКХ-10
 - +2 бали за правильний діагноз до третього знаку МКХ-10
 - +3 бали за правильний діагноз до четвертого знаку МКХ-10
 - +1 бал за постановку діагнозу за 20-30 запитань
 - +2 бали за постановку діагнозу за 10-20 запитань
 - +3 бали за постановку діагнозу за 10 запитань
 - +2 бал за правильно обраний препарат та дозу
 - +1 бал за правильно обраний препарат, але невірне дозування
 - –1 бал за кожний симптом «пацієнта» якого не повинно бути у реального хворого при даному діагнозі, який написаний на картці «хворого».

Правильність діагнозу перевірялася за критеріями МКХ-10, правильність лікування – за клінічними настановами DUODECIM, доза препарату – за чинною інструкцією до препарату, затвердженої наказом МОЗ України.

Для визначення ефективності запропонованих форм проведення заняття ми використали модифікацію раніше розробленого уніфікованого опитувальника, що містить 4 питання [7]: 1. Наскільки сподобалась оцінка знань за допомогою клінічно орієнтованого командного змагання? 2. Наскільки оцінювання за допомогою клінічно орієнтованого командного змагання дозволяє краще запам'ятати навчальну інформацію у порівнянні зі звичайним клінічним заняттям? 3. Чи хотіли б Ви, щоб оцінювання за допомогою клінічно орієнтованого командного змагання проводилось і в майбутньому? 4. Побаження щодо покращення методики заняття. Перше питання оцінювалися студентами за десятибальною шкалою від “1” до “10”; на другий-третій пункти опитувальника студенти мали відповісти “так” чи “ні”; на четверте питання можливі відповіді у довільній формі.

В пілотному анонімному дослідженні взяли участь 14 лікарів-інтернів 1 року навчання. По першому пункту опитувальника медіана склала 9 [8; 10] балів. По другому пункту 71,4% (10/14) респондентів оцінили, що запропонована форма не гірше за звичайне клінічне заняття, а 28,6% – визнали, що краще. По третьому пункту всі опитані згодні на повторення такого типу заняття. По четвертому пункту анкети найчастіше рекомендували використання відкритих питань в опитуванні «пацієнта» та проведення дебрифінгу.

Висновки. Використання клінічно орієнтованого командного змагання дозволяє поліпшити якість навчання лікарів-інтернів за спеціальністю «психіатрія»:

1. Лікарі-інтерни покращують навички застосовування своїх знань по оцінці психічного статусу на практиці, особливо при недостатності вербального контакту з пацієнтом, що є основною метою при компетентнісному підході до навчання.

2. Зростає зацікавленість лікарів-інтернів до занять.

3. Підвищується якість курації пацієнтів лікарями-інтернами за рахунок подолання страху перед психічно хворими за допомогою практики в безпечних психологічно комфортних умовах.

Посилання

1. Використання “рівнів навчання” для оцінки знань студентів на циклі “Психіатрія. Наркологія”. / Спіріна, І. Д., Рокутов, С. В., Тимофєєв, Р. М. та ін. // Медична освіта. 2016. №3. С. 90–92.
2. Особливості викладання медичних дисциплін з урахуванням «кліповості» мислення студентів. / Спіріна, І. Д., Шорніков, А. В., Тимофєєв, Р. М. та ін. // SWorldJournal. 2019. №1. С. 162–167.
3. Ханюков, О. О., Смольянова, О. В. Симуляційне навчання як засіб оволодіння фаховими компетентностями студентами 6 курсу (обґрунтування, методика проведення заняття, аналіз). SWorldJournal. 2020. №06–04. С. 78–85.
4. Спіріна, І. Д., Шорніков, А. В., Фаузі, Є. С. Симуляційна освіта в психіатрії. Медична освіта. 2019. № 2. С. 36–41.
5. Ханюков, О. О., Смольянова, О. В. Симуляційний пацієнт як засіб закріплення фахових компетентностей у студентів медиків. Матеріали з наук.-практ. конф. з міжнародною участю «Медична симуляція – погляд у майбутнє (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України)». 2022. С. 308–309.
6. Огоренко, В. В., Шорніков, А. В. Симуляційні технології у викладанні психіатрії студентам-медикам в умовах дистанційного навчання. Медична симуляція – погляд у майбутнє (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України) (для лікарів, науковців та молодих вчених) : наук.-практ. конф. з міжнар. участю. : тези доп. 2022. С. 211–213.
7. Оптимізація процесу викладання дисципліни “Психіатрія. Наркологія” в сучасних умовах / Спіріна, І. Д., Рокутов, С. В., Феденко, Є. С., та ін. // Медична освіта. 2018. №4. С. 178–181.

Невесенко Ю.О. Фізичне виховання в сучасній вищій школі	60
Nechypurenko T.B., Linevska K.U., Hvozdetka L.S. Process of implementation the competency-based approach in the organization of interactive distance medical education	61
Огоренко В.В., Шустерман Т.Й., Ніколенко А.Є., Носов С.Г. Освітні тренінгові заходи для лікарів-інтернів з невідкладної психологічної допомоги в умовах війни	65
Огоренко В.В., Тимофєєв Р.М., Шорніков А.В. Нові підходи до опанування практичних навичок з дисципліни «психіатрія»: клінічно орієнтоване командне змагання	69
Погорілий В.В., Димчина Ю.А., Михальчук Т.І., Навроцький В.А. Особливості викладання предмету дитячої хірургії в сучасних умовах	72
Пугач І.О. Використання Classtime як сучасної освітньої технології для контролю знань здобувачів під час змішаної та дистанційної форми навчання	74
Серіков Я.О. Запровадження методології системного аналізу при викладанні курсу охорона праці як інструментарію у вирішенні завдання зниження рівня виробничого травматизму й професійної захворюваності	78
Скороходова І.Є. Інноваційні технології, як спосіб формування вольових якостей здобувачів освіти в закладах фахової передвищої освіти	82
Соловійова І.А., Николаєнко Ю.М., Дерешев П.П. Розробка електронного довідника з технологічного проектування виробництва як важливий елемент формування ключових компетенцій здобувачів вищої освіти за ОПП Металургія	84
Ступак Ю.О. Розробка і використання навчальних відеоматеріалів, відзнятих в умовах діючого виробництва (як додаткового навчально-методичного забезпечення освітніх компонент ОПП Металургія "Основи обробки металів" та "Основи металургії")	88
Тітова Т.В. Впровадження методів візуалізації при викладанні педіатрії в змішаних умовах навчання	100
Ханюков О.О., Смольянова О.В. Перешкоди ефективного проведення дистанційного навчання студентів-медиків під час війни в Україні	102
Хоменко В.Г., Скурська М.М., Старостенко К.М. Використання інтегрованих середовищ при вивченні архітектури мікропроцесорної техніки у сучасній вищій освіті	105
Худякова М.Б., Каліна К.Є. Вивчення дієвості використання проєктної технології навчання в післядипломній професійній підготовці здобувачів стоматологічного профілю на формувальному етапі експерименту.....	107
Цурканова І.О. Політична обізнаність в умовах воєнного стану та її вплив на інноваційний розвиток науки та освіти у вищих навчальних закладах	113